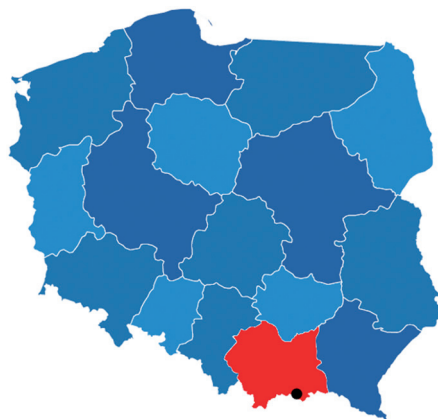

Uzdrowisko Żegiestów-Zdrój

Położenie administracyjne

Żegiestów-Zdrój to miejscowość górską usytuowaną w gminie uzdrowskiej Muszyna, która to gmina w maju 2020 r. liczyła 11 646 mieszkańców¹. Administracyjnie miejscowość położona jest w województwie małopolskim, w południowo-wschodniej części powiatu nowosądeckiego, na pograniczu polsko-słowackim na wysokości (440-480 m n.p.m.). Uzdrowisko położone jest nad Popradem i Żegiestowskim Potokiem, na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego². Z uwagi na strukturę topograficzną miejscowości, utworzone zostały dwie strefy ochrony uzdrowskiej. Pierwsza obejmuje tereny osiedla Żegiestów-Zdrój, druga przysiółek Łopata Polska.

Mapa 45. Lokalizacja uzdrowiska Żegiestów-Zdrój

Źródło: opracowanie własne.

Rys historyczny uzdrowiska

Początki uzdrowiska sięgają 1846 r. Wówczas to Jakub Ignacy Medwecki, węgierski szlachcic, kierownik kąpielisk w Muszynie, odkrył w dolinie Szczawnego Potoku źródła wody mineralnej. W 1847 r. wykonane zostały przez prof. K. Mohra z Krakowa pierwsze badania jej

¹ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowskich w Polsce” – maj 2020 r.

² http://www.beskidsadecki.eu/index.php?id=sadecki_miejscowosci&sk=Zegiestow (dostęp: 20.04.2020).

właściwości chemicznych. Jakub Ignacy Medwecki wykupił od miejscowych chłopów tereny, na których były źródła, i rozpoczął budowę pierwszych pensjonatów i łazienek. Pierwsze źródło nazwane zostało „Anna” – na cześć żony Medweckiego. Po śmierci Ignacego Medweckiego w 1868 roku Zakład Zdrojowy przejęli jego spadkobiercy, zaś zarząd objął syn – Karol Medwecki. Okres jego 20-letnich rządów to czas rozkwitu miejscowości. Niewątpliwie przyczyniło się do tego otwarcie linii kolejowej Tarnów – Muszyna, z przystankiem w Żegiestowie Zdroju³.

Po śmierci Karola Medweckiego w 1888 r. Żegiestów stał się własnością Wiktorii Więckowskiej i ks. Michała Żygulińskiego. Powstała wówczas kaplica zdrojowa pw. św. Kingi, odbywały się koncerty, spotkania, wystawiono również pomnik ku czci Juliusza Słowackiego.

Wybuch I wojny światowej niemalże zrujnował uzdrowisko. Po odzyskaniu niepodległości założona została spółka Żegiestów-Zdrój, kierowana przez rodzinę Krukierów. Dzięki ich działalności uzdrowisko stało się jednym z najlepszych kurortów w Polsce. W 1924 r. Żegiestów został uznany za uzdrowisko posiadające charakter użyteczności publicznej. Powstały wówczas wille: Zamek, Polonia, Elżka, Malutka, Orlątko, Sanato, Biały Orzeł, Zosieńka i wiele innych. Wtedy też zbudowano imponujący gmach sanatorium „Wiktor” – na owe czasy jeden z najbardziej luksusowych budynków w Polsce południowej. Największą inwestycją okresu międzywojennego była budowa w 1929 r. Nowego Domu Zdrojowego, projektu prof. Adolfa Szyszko-Bohusza. Dom ten stał się centrum kulturalnym Żegiestowa, w którym leczona była największa grupa kuracjuszy.

Wybuch II wojny światowej ponownie wstrzymał rozwój uzdrowiska. W sanatorium „Wiktor”, nazywanym wówczas Domem Goeringa, mieścił się niemiecki szpital wojskowy, zaś w Domu Zdrojowym kwatera młodzieży z Hitlerjugend oraz szkoła policyjna.

Po wojnie, w 1947 r., Zakład Zdrojowy został upaństwowiony. Wypoczywający tutaj kuracjusze kierowani byli z ramienia Funduszu Wczasów Pracowniczych oraz przez zakłady pracy. Uzdrowisko ponownie przeżywało okres rozkwitu. W 1996 r. znajdowało się tu 1300 miejsc noclegowych. W ostatnich latach uzdrowisko przeżywało okres stagnacji⁴.

Działalność uzdrowiskowa

Uzdrowisko funkcjonuje w oparciu Uchwałę Nr XLVIII.552.2018 Rady Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia „Planu Rozwoju Uzdrowiska Żegiestów-Zdrój na lata 2016-2023”⁵.

³ https://zegiestow.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=4:krotka-historia-zdroju&catid=8&Itemid=102 (dostęp: 20.04.2020).

⁴ Tamże.

⁵ Uchwała Nr XLVIII.552.2018 Rady Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia „Planu Rozwoju Uzdrowiska Żegiestów-Zdrój na lata 2016-2023”.

Najważniejsze surowce lecznicze

Do naturalnych surowców leczniczych wykorzystywanych w uzdrowisku należały: wody lecznicze (szczawy zwykłe i wody kwasowęglowe, różniące się zawartością jonów, m.in.: Mg^{2+} , Na^{+} , Ca^{2+}), borowiny oraz czynniki klimatyczne⁶.

Lecznictwo uzdrowiskowe

W oparciu o właściwości lecznicze naturalnych surowców i klimatu w uzdrowisku prowadzone było leczenie uzdrowiskowe w następujących kierunkach leczniczych: choroby reumatologiczne, endokrynologiczne, choroby układu trawienia oraz choroby nerek i dróg moczowych.

Na terenie uzdrowiska działały sanatoria uzdrowiskowe dla dorosłych, urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego w postaci pijalni oraz parków uzdrowiskowych.

⁶ <https://www.uzdrowiskozejestow.pl/> (dostęp: 17.04.2020).

Sanatorium Uzdrowskowe Wiktor Cechini Medical & SPA – Żegiestów-Zdrój

Sanatorium Uzdrowskowe Wiktor Cechini Medical & SPA
